

KEPEMIMPINAN PENGAJARAN DAN SIKAP GURU BAHASA MELAYU*(Malay Language Teachers' Instructional Leadership and Attitude)***MOHD KHAIRUDDIN ABDULLAH**

Universiti Malaysia Sabah

[khai@ums.edu.my](mailto:khair@ums.edu.my)**HALIMAH LAJI**

Jabatan Pendidikan Sabah

halimahlaji@gmail.com**Dihantar pada:**

20 Februari 2014

Diterima pada:

25 April 2014

Koresponden:khai@ums.edu.my

Abstrak: Kajian ini bertujuan untuk melihat hubungan antara kepemimpinan pengajaran guru dan sikap guru Bahasa Melayu dalam pengajaran mata pelajaran Bahasa Melayu sekolah rendah di negeri Sabah. Kajian ini merupakan kajian kuantitatif dengan menggunakan kaedah korelasi-deskriptif. Responden kajian ini melibatkan sebanyak 429 orang guru bahasa Melayu yang dipilih secara rawak berstratifikasi. Satu set soal selidik yang mengandungi lapan puluh enam item menggunakan skala Likert digunakan untuk mendapatkan maklum balas daripada responden. Data-data dianalisis menggunakan *Statistical Program Social Science* (SPSS). Kaedah statistik deskriptif dan statistik inferens seperti min, kekerapan, sisihan piawai, ANOVA sehala dan korelasi Pearson dioperasikan untuk menganalisis hipotesis kajian. Dapatkan kajian menunjukkan (i) skor min kepemimpinan pengajaran dan sikap guru berada pada tahap yang kuat, (ii) analisis korelasi Pearson pula menunjukkan terdapat hubungan yang signifikan antara kepemimpinan pengajaran dengan sikap guru, (iii) analisis ANOVA Sehala pula menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara kepimpinan pengajaran berdasarkan kelayakan ikhtisas dan pengalaman mengajar bahasa Melayu.

Kata kunci: Kepemimpinan, pengajaran, sikap, guru, bahasa Melayu

Abstract: This study aims to investigate the relationship between teacher instructional leadership and attitude of Malay Language teachers who are teaching in Sabah primary school. The quantitative methodology used in this study, comprises of survey and co-relational methods. The respondents in this study comprised of 429 primary school teachers in Sabah. The sample was selected using stratified random sampling technique. A set of questionnaire containing 86 items using Likert Scale was used to measure the respondents' feedback. The data was analyzed using SPSS. Descriptive and inferential statistics comprising of Pearson correlation, and one-way ANOVA were used to test the research hypotheses. The result of this study are as follow: (i) a high mean score of instructional leadership and teachers attitude (ii) Pearson correlation showed a significance correlation between instructional leadership and teachers attitudes, and (iii) One way ANOVA analysis did not show any significant difference between teacher instructional leadership with teacher professional qualification and years of teaching bahasa Melayu subject.

Keywords: Instructional, leadership, teacher, attitude, Malay Language

PENGENALAN

Pendidikan seharusnya bermula dengan konsep yang paling asas sama ada melibatkan tahap, kemahiran mahupun kandungan kurikulum. Kegagalan murid menguasai kemahiran asas seperti membaca dan menulis pada peringkat awal persekolahan terutama tahun satu akan mengakibatkan berlakunya fenomena defisit akademik dalam kalangan murid sekolah rendah dan berlanjut ke sekolah menengah.

Pelbagai usaha telah dilakukan oleh Kementerian Pelajaran Malaysia untuk menambah baik sistem pendidikan negara. Namun demikian, timbul kebimbangan sama ada hasrat, falsafah, kandungan atau polisi yang digubal difahami oleh guru. Adakah pihak yang merancang atau menggubal dasar melihat realiti keperluan guru sebagai pelaksana dasar berkenaan? Banyak pihak menyarankan agar sebarang perubahan mahupun pembangunan yang hendak dilaksanakan perlu datang daripada organisasi itu sendiri khususnya daripada guru-guru sekolah. Sistem pendidikan berpusat dan berhierarki dengan karenah birokrasi yang banyak dan kadangkala merumitkan seperti yang diamalkan di Malaysia sedikit sebanyak menghalang kreativiti dan inovasi guru sekali gus mungkin gagal melahirkan guru yang berfikir kerana kebanyakan program dan inovasi dirancang secara berpusat oleh Kementerian Pendidikan Malaysia.

Dalam hal ini Childre dan Cryre (1999), menyatakan bahawa melakukan sebarang perubahan tanpa membuat diagnosis masalah sebenar yang dihadapi adalah perbuatan sia-sia. Dondero (1997), pula menyebut bahawa melakukan sebarang perubahan tanpa mengambil kira pendapat dan pandangan guru-guru menunjukkan bahawa kepentingan mereka sebagai profesional yang mampu membuat keputusan demi kebaikan murid-murid telah dinafikan. Oleh itu faktor guru sangat signifikan dan tidak boleh diketepikan dalam merancang

sebarang inovasi pendidikan kerana mereka adalah pelaksana segala dasar kurikulum di sekolah.

TUJUAN DAN OBJEKTIF KAJIAN

Kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti hubungan antara kepemimpinan pengajaran guru dan sikap guru Bahasa Melayu (BM) Sabah. Objektif-objektif kajian ini adalah seperti berikut:

1. Mengenal pasti tahap kepemimpinan pengajaran dan sikap dalam kalangan guru BM.
2. Melihat perbezaan skor min kepemimpinan pengajaran guru berdasarkan kelayakan ikhtisas dan pengalaman mengajar BM.
3. Menjelaskan hubungan antara kepemimpinan pengajaran guru dengan sikap guru BM.

METODOLOGI

Kaedah kajian yang digunakan ialah kaedah korelasi. Menurut Sidek (2002), kajian korelasi adalah bertujuan untuk menyiasat setakat mana variasi dalam satu faktor seimbang dengan variasi-variasi dalam satu atau lebih faktor lain berdasarkan pekali korelasi. Mohd. Majid (2000), menyatakan bahawa kajian korelasi mengkaji perkaitan antara pemboleh ubah yang wujud dalam sesuatu masalah. Kajian ini memberi penekanan terhadap penentuan sejauh mana kaitan antara pemboleh-pemboleh ubah tersebut. Kajian korelasi memberi peluang kepada pengkaji untuk membuat ramalan skor dan menjelaskan hubungan antara pemboleh ubah.

Tuckman (1994) turut menjelaskan bahawa kajian korelasi melibatkan pengumpulan dua atau lebih satu set data daripada satu kumpulan subjek untuk menentukan pertalian antara set data berkenaan. Kajian korelasi cuma melihat keteguhan pertalian antara pemboleh ubah-pemboleh ubah tersebut dan tidak menentukan sama ada A menyebabkan B yang mana A dan B

adalah boleh ubah. Dalam kajian ini saiz sampel yang digunakan adalah sebanyak 429 orang. Kaedah pensampelan yang digunakan ialah pensampelan rawak berstratifikasi. Teknik pensampelan rawak berstrata dikatakan berpotensi untuk mengurangkan ralat pensampelan. Melalui pensampelan rawak berstrata, potensi untuk menentukan sampel yang digunakan hampir kepada populasi adalah lebih cerah.

DAPATAN KAJIAN

Latar Belakang Responden Mengikut Jantina

Jadual 1 menunjukkan taburan responden berdasarkan jantina. Didapati bahawa seramai 96 orang (22%) responden terdiri daripada guru lelaki manakala 333 orang atau 78% merupakan guru perempuan. Dapatkan ini menunjukkan bahawa jumlah responden yang terdiri daripada guru perempuan melebihi guru lelaki. Keadaan ini terjadi kerana fokus kajian adalah guru-guru yang mengajar bahasa Melayu tahun satu. Jumlah guru perempuan lebih ramai berbanding guru lelaki merupakan senario yang berlaku di seluruh negara. Keadaan ini juga berlaku bagi taburan guru yang mengajar di seluruh sekolah rendah di Sabah.

Jadual 1: Taburan responden berdasarkan jantina

Jantina	Kekerapan	Peratus
Lelaki	96	22.3
Perempuan	333	77.7
Jumlah	429	100.0

Latar Belakang Responden Mengikut Lokasi

Jadual 2 menunjukkan taburan responden mengikut lokasi sekolah tempat bertugas. Daripada 429 orang responden, 49 orang (11.4%) mengajar di sekolah dalam bandar, 180 orang (42.1%) mengajar di sekolah pinggir bandar dan

200 orang (46.5%) pula mengajar di luar bandar atau pedalaman. Jika diperhatikan lokasi tempat bertugas menunjukkan bahawa jumlah responden daripada pinggir dan luar bandar lebih banyak berbanding dengan responden yang mengajar di bandar. Keadaan ini menepati kedudukan sosiogeografi sekolah di negeri Sabah yang terdiri daripada 90% sekolah rendah terletak di pinggir dan luar bandar.

Jadual 2: Taburan responden berdasarkan lokasi kajian

Jantina	Lokasi			
	Bandar	Pinggir Bandar	Luar Bandar	Jumlah
Lelaki	2	38	56	96
Perempuan	47	142	144	333
Jumlah	49	180	200	429

Latar Belakang Responden Mengikut Kelayakan Ikhtisas

Berdasarkan Jadual 3, didapati seramai 157 orang guru (37%) mempunyai kelulusan peringkat sijil perguruan, 228 orang (53%) berkelulusan diploma perguruan dan 44 orang (10%) berkelulusan Ijazah Sarjana Muda Pendidikan. Dapatkan ini menunjukkan bahawa guru-guru yang mengajar mempunyai kelayakan ikhtisas yang melayakkan mereka mengajar di sekolah-sekolah berkenaan.

Jadual 3: Taburan responden mengikut kelayakan ikhtisas

Jantina	Kelayakan Ikhtisas			
	Sijil Perguruan	Diploma Perguruan	Ijazah Sarjana Muda	Jumlah
Lelaki	31	52	13	96
Perempuan	126	176	31	333
Jumlah	157	228	44	429

Latar Belakang Responden Mengikut Pengalaman Mengajar Bahasa Melayu

Jadual 4 pula adalah taburan responden berdasarkan pengalaman mengajar bahasa Melayu. Berdasarkan jadual tersebut didapati bahawa seramai 71 orang (17%) mempunyai pengalaman mengajar bahasa Melayu antara 1 hingga 5 tahun, 77 orang (18%) berpengalaman mengajar bahasa Melayu antara 6 hingga 10 tahun, 99 orang (23%) berpengalaman mengajar bahasa Melayu antara 11 hingga 15 tahun manakala sebanyak 182 orang (42%) berpengalaman mengajar bahasa Melayu melebihi 16 tahun. Berdasarkan jadual tersebut jelas menunjukkan bahawa sebanyak 281 orang guru atau 66% berpengalaman mengajar mata pelajaran bahasa Melayu melebihi 10 tahun.

Jadual 4: Taburan responden berdasarkan pengalaman mengajar bahasa Melayu

Jantina/ Pengalaman	1-5 tahun	6-10 tahun	11-15 tahun	Lebih 16 tahun	Jumlah
Lelaki	24	20	15	37	96
Perempuan	47	57	84	145	333
Jumlah	71	77	99	182	429

Analisis Skor Min

Analisis skor min telah dijalankan untuk melihat tahap min boleh ubah kajian iaitu kepemimpinan pengajaran guru dan sikap guru. Dapatkan skor min tersebut adalah seperti berikut.

Skor Min Kepemimpinan Pengajaran Guru

Soal selidik tentang kepemimpinan pengajaran guru ini mengandungi 46 item yang perlu dijawab oleh responden berdasarkan perspektif mereka terhadap empat komponen yang dikaji. Analisis keseluruhan skor min terhadap kepemimpinan pengajaran guru ditunjukkan dalam Jadual 5.

Jadual 5: Skor min kepemimpinan pengajaran guru (N=429)

Komponen	Bil. Item	Min	Sisihan Piawai
Pengurusan kurikulum	14	3.34	.35
Pengurusan pengajaran	16	3.39	.33
Iklim bilik darjah	7	3.38	.39
Pemantauan kemajuan murid	9	3.28	.37
Jumlah	46	3.34	.36

Berdasarkan Jadual 5, didapati bahawa purata skor min ialah 3.34 dan sisihan piawai .36. Purata skor min ini menunjukkan bahawa tahap kepemimpinan pengajaran guru berada pada aras yang tinggi. Skor min berdasarkan empat komponen yang dikaji juga menunjukkan bahawa kesemua skor min berada di antara 3.00 dan 4.0. Skor min komponen kepemimpinan pengajaran guru juga berada pada tahap yang tinggi.

Skor Min Sikap Guru

Jadual 6 pula berkaitan dengan skor min sikap guru. Berdasarkan jadual tersebut didapati bahawa purata skor min ialah 3.02 dan sisihan piawai .30. Skor ini menjelaskan bahawa sikap guru masih perlu dipertingkatkan walaupun skor min tersebut menunjukkan bahawa sikap guru berada pada tahap yang agak tinggi.

Jadual 6: skor min sikap guru (N=429)

Komponen	Bil. Item	Min	Sisihan Piawai
Sikap	24	3.02	.30
Jumlah	24	3.02	.30

Perbezaan Skor Min

Untuk melihat perbezaan skor min kepemimpinan pengajaran guru berdasarkan latar belakang responden, iaitu kelayakan ikhtisas dan pengalaman mengajar mata pelajaran bahasa Melayu di sekolah rendah, ujian ANOVA sehala

telah dijalankan. Hasil analisis Anova sehala tersebut adalah seperti berikut.

Mengikut Kelayakan Ikhtisas

Jadual 7 menunjukkan perbezaan kepemimpinan pengajaran guru dari segi kelayakan ikhtisas. Berdasarkan analisis nilai kebarangkalian F menggunakan ujian ANOVA adalah tidak signifikan ($F=1.29$, $df = 2$, $p=0.275$). Ini bermaksud bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan dalam kepemimpinan pengajaran guru berdasarkan kelayakan ikhtisas dengan sikap guru.

Jadual 7: Perbezaan skor min kepemimpinan pengajaran mengikut kelayakan ikhtisas (N=429)

Komponen	Min	Sisihan Piawai	F	DF	Sig.
Sijil Perguruan	3.36	.308			
Diploma Perguruan	3.35	.285	1.29	2	0.275
Ijazah Sarjana Muda	3.28	.325			
Jumlah	3.35	.298			

Mengikut Pengalaman Mengajar Bahasa Melayu

Ujian ANOVA sehala digunakan bagi melihat perbezaan kepemimpinan pengajaran guru mengikut pengalaman mengajar bahasa Melayu. Keputusan yang diperoleh adalah seperti yang terdapat dalam Jadual 8.

Jadual 8: Perbezaan skor min kepemimpinan pengajaran guru mengikut pengalaman mengajar Bahasa Melayu (N=429)

Komponen	Min	Sisihan Piawai	F	DF	Sig.
1 – 5 tahun	3.31	.311			
6 – 10 tahun	3.31	.238			
11 – 15 tahun	3.40	.298	1.81	3	0.144
Lebih 16 tahun	3.54	.313			
Jumlah	3.35	.298			

Berdasarkan Jadual 8, nilai kebarangkalian F menggunakan ujian ANOVA adalah tidak signifikan ($F=1.81$, $df=3$, $p=0.144$). Analisis ini menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan dalam kepemimpinan pengajaran guru berdasarkan pengalaman mengajar bahasa Melayu.

Korelasi Kepemimpinan Pengajaran dengan Sikap Guru

Hasil ujian korelasi Pearson antara kepemimpinan pengajaran dengan sikap guru ditunjukkan dalam Jadual 9. Berdasarkan jadual tersebut, didapati bahawa pekali korelasi adalah $r=0.588$, $p<0.05$. Merujuk kepada jadual interpretasi penentuan hubungan Davis 1971, pekali korelasi tersebut menjelaskan bahawa terdapat hubungan yang signifikan dan sederhana antara kepemimpinan pengajaran guru dengan sikap guru.

Jadual 9: Hubungan kepemimpinan pengajaran dengan sikap guru

	Kepemimpinan Pengajaran	Sikap Guru
Kepemimpinan Pengajaran	Korelasi Pearson	- .58**
	Sig. (2-tailed)	- .00
Sikap Guru	Korelasi Pearson	.58** -
	Sig. (2-tailed)	.00 -
	N	429 429

**Signifikan pada aras signifikan $p < 0.05$

Komponen Kepemimpinan Pengajaran dengan Sikap Guru

Analisis korelasi Pearson terhadap hubungan komponen kepemimpinan pengajaran dengan sikap guru juga turut dilakukan. Jadual 10 menunjukkan matriks korelasi Pearson tahap hubungan setiap komponen kepemimpinan pengajaran dengan sikap guru. Didapati wujud hubungan yang signifikan dan sederhana antara

setiap komponen kepemimpinan pengajaran guru dengan sikap guru.

Jadual 10: Jadual matriks korelasi Pearson antara komponen kepemimpinan pengajaran dengan sikap guru

Komponen	PK	PP	IP	PKM	SG
Pengurusan kurikulum (PL)	-	.57**	.45**	.54**	.43**
Pengurusan pengajaran (PP)	.57**	-	.57**	.61**	.50**
Iklim bilik darjah (IP)	.455**	.57**	-	.57**	.47**
Pemantauan kemajuan murid (PKM)	.54**	.61**	.57**	-	.50**
Sikap guru (SG)	.43**	.50**	.47**	.50**	-

(n=429)

** Signifikan pada aras signifikan $p < 0.05$

PERBINCANGAN

Guru adalah individu yang diamanahkan untuk melaksanakan kurikulum di sekolah. Dalam konteks kajian ini, salah satu komponen penting dalam pelaksanaan tugas-tugas guru di sekolah ialah kepemimpinan pengajaran guru yang mengandungi empat komponen, iaitu pengurusan kurikulum, pengurusan pengajaran, iklim pembelajaran dan pemantauan kemajuan murid.

Hasil kajian mendapati bahawa skor min kepemimpinan pengajaran dan sikap guru berada pada tahap yang tinggi. Namun ini tidak bermakna bahawa guru-guru harus berpuas hati terhadap pelaksanaan tugas-tugas pengajaran mereka di sekolah. Masih banyak ruang yang perlu diperbaiki untuk meningkatkan tahap kepemimpinan pengajaran dalam kalangan guru-guru yang dikaji.

Dapatan kajian menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan skor min yang signifikan kepemimpinan pengajaran guru berdasarkan faktor latar belakang guru seperti kelayakan ikhtisas dan pengalaman mengajar mata pelajaran Bahasa Melayu. Hal ini menunjukkan bahawa kelayakan ikhtisas dan pengalaman mengajar

mata pelajaran Bahasa Melayu bukan faktor utama yang memainkan peranan sebagai asas kekuatan tahap kepemimpinan pengajaran dalam kalangan guru yang dikaji. Dapatan ini disokong oleh dapatan kajian Ritter dan Hancock (2007), dalam menentukan faktor yang mempengaruhi pengurusan kelas di sekolah menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara pengalaman dalam kalangan guru yang dikaji.

Hasil analisis hubungan antara kepemimpinan pengajaran dengan sikap guru pula menunjukkan bahawa wujud hubungan yang signifikan pada tahap sederhana dan positif. Ini secara langsung menjelaskan bahawa aspek kepemimpinan pengajaran merupakan faktor penting dalam pelaksanaan proses pengajaran dan pembelajaran (P&P) di sekolah-sekolah. Dapatan ini sejajar dengan penjelasan Teori House (1974) dan Teori Kepemimpinan Transformasi (1997) yang membuktikan bahawa kepemimpinan pengajaran adalah faktor penting dalam menjayakan visi dan misi P&P sekali gus sebagai proses mempengaruhi murid secara berterusan, merangsang dan meningkatkan kesedaran mereka bagi mencapai visi sekolah selain memperbaiki pencapaian masing-masing.

Analisis komponen pemantauan kemajuan murid mendapati wujud hubungan yang signifikan dan sederhana. Pemantauan bukan sekadar dikaitkan dengan penyeliaan, mengawasi tingkah laku atau disiplin murid semata-mata tetapi yang lebih penting ialah mengawasi perkembangan akademik murid seperti penguasaan kemahiran dan pencapaian mereka. Bagi Cotton (2003), pemantauan kemajuan murid yang sistematik adalah faktor yang membezakan sesebuah sekolah sama ada berkesan atau sebaliknya. Menurut beliau lagi memantau ialah aktiviti yang dilakukan oleh guru untuk mengawasi perkembangan pembelajaran murid dengan tujuan untuk mendapatkan maklum balas terhadap pembelajaran murid. Selanjutnya beliau menjelaskan bahawa pemantauan kemajuan

murid dalam bilik darjah menggambarkan tingkah laku seseorang guru. Ini adalah selaras dengan penjelasan Parasuram dan Halim (2003), bahawa memantau kemajuan murid sebagai analisis penguasaan yang menjelaskan ukuran penguasaan dan minat murid secara menyeluruh dan berterusan.

Dapatan kajian Baker, Clark, Maler dan Viger (2008), juga membuktikan bahawa pemerhatian atau pemantauan secara langsung mempengaruhi pencapaian akademik murid. Murid-murid yang bermasalah dalam pembelajaran juga cenderung untuk menghadapi masalah disiplin serta menunjukkan tingkah laku yang sebaliknya. Tetapi hasil daripada bimbingan dan pemantauan berterusan guru, murid yang bermasalah mencatat pencapaian yang bertambah baik dan meningkat. Peranan guru sebagai pemimpin pengajaran adalah sangat penting terutama dalam membantu murid-murid yang bermasalah agar memberi tumpuan terhadap pembelajaran mereka.

Pengurusan pengajaran juga memainkan peranan penting dalam aktiviti P&P di dalam bilik darjah. Aktiviti pengajaran merupakan tugas utama seseorang guru. Mereka seharusnya memperuntukkan sekurang-kurangnya 80 peratus daripada aktiviti di sekolah untuk melaksanakan tugas pengajaran yang ditentukan oleh pihak sekolah sama ada bersifat formal maupun tidak formal. Dapatan kajian menunjukkan bahawa terdapat hubungan yang sederhana antara pengurusan pengajaran dengan sikap guru. Pelaksanaan pengajaran guru dan pembelajaran murid di dalam bilik darjah adalah tanggung-jawab penting yang mesti dilaksanakan oleh guru. Ini selaras dengan Bossert et al. (1982) yang menyatakan bahawa tugas utama yang perlu dilakukan oleh sekolah ialah memastikan agar proses P&P berlaku dengan berkesan. Penekanan kepada proses pengajaran dan pembelajaran merupakan antara faktor yang mempengaruhi kejayaan murid-murid.

Hopkins (2003), menyebut bahawa pengajaran bukan sekadar menyampaikan bahan sebaliknya memasukan kandungan kurikulum dalam pengetahuan murid menggunakan strategi yang sesuai dengan matlamat pembelajaran tersebut. Menurut beliau lagi, guru-guru yang berjaya bukan sekadar memiliki karisma, keyakinan dan mahir menyampaikan pengajaran tetapi turut mempunyai kemahiran membina kognitif murid yang berdaya untuk digunakan sepenuhnya. Oleh itu peranan guru dalam P&P adalah sangat penting dan menjadi dominan terutama pada tahap awal persekolahan, iaitu murid tahun satu.

Sebagai agen perubahan guru perlu menjadi golongan yang berwawasan dan lebih memahami dengan mendalam pembaharuan serta perubahan yang berlaku bagi memastikan hasrat dan matlamat yang dirancang tercapai dengan sepenuhnya. Akta Pendidikan 1986, pekeliling perkhidmatan dan perintah-perintah am dengan jelas memberi maklumat, panduan dan arahan berkaitan dengan tugas-tugas guru. Tugas mengajar diandaikan sebagai suatu tugas yang mengambil berat terhadap murid. Ia memperlihatkan nilai pendidikan untuk memenuhi keperluan dan perkembangan murid-murid serta memperoleh pendidikan yang bermakna. Nilai ini memerlukan kepekaan guru kepada keperluan murid, mendengar dan memberi perhatian kepada pendapat murid serta ekspektasi terhadap pendidikan.

Lantaran itu dalam konteks pengajaran dalam bilik darjah, tingkah laku guru yang berbagai-bagai telah memberi kesan kepada murid. Menurut Baharuddin (2004), kebanyakan pengkaji beranggapan bahawa wujud pertalian sebab dan akibat yang berlawanan antara tingkah laku guru di dalam bilik darjah yang memberi kesan kepada tingkah laku murid yang secara langsung memberi kesan kepada pencapaian murid.

Menurut Ayer (2000), pengetahuan yang diperlukan oleh guru ialah pengetahuan mengenai

dirinya sendiri, perkembangan manusia, proses pembelajaran, politik, ekonomi, budaya, sejarah, sosial, disiplin mata pelajaran, persekitaran pembelajaran, proses kumpulan dan tingkah laku individu, interaksi antara individu, ibu bapa dan masyarakat, persepsi kanak-kanak, dan faktor-faktor yang memberi motivasi kepada pembelajaran dan perkaitan antara faktor-faktor berkenaan.

Pengetahuan tidak terhad kepada pengetahuan khusus mengenai fakta-fakta, atau cara pengajaran semata-mata tetapi juga meliputi dan memerlukan penguasaan, jalinan pelbagai pengetahuan serta penggunaannya dalam tugas yang dijalankan. Kekurangan pengetahuan menyebabkan kekurangan keyakinan. Hal ini adalah antara faktor yang menjadikan seseorang guru selalu tidak dapat menunjukkan kewibawaan dalam tugasnya sendiri.

Aktiviti P&P tidak akan berlaku dengan berkesan sekiranya iklim sekolah atau bilik darjah tidak kondusif. Pendapat yang dikemukakan oleh Bosert et al. (1982), Hallinger dan Murphy (1985), Bandura (1997), Goodard, Hoy dan Woolfolk (2000), Howard (2001), Hoy, Sweetland dan Smith (2003) menunjukkan bahawa iklim pembelajaran memainkan peranan penting bagi menjayakan pelaksanaan P&P.

Hallinger dan Murphy (1985), menjelaskan bahawa iklim sekolah bermaksud norma, sikap guru dan murid yang mempengaruhi P&P di sekolah. Sementara Howard (2001), pula melihat iklim sebagai suasana yang menentukan pembelajaran yang merangkumi perasaan seseorang mengenai sekolah. Iklim yang positif ialah iklim di mana guru dan murid menggunakan masa untuk P&P. Tindakan-tindakan guru secara tidak langsung seperti menyatakan harapan yang harus dicapai oleh murid-murid melalui cogan kata, mural, pengumuman, polisi dan juga amalan.

Short dan Spencer (1990), dalam kajian di Alabama, Amerika Syarikat mendapati bahawa wujud kaitan antara kepemimpinan pengajaran

guru dengan persekitaran bilik darjah. Demikian juga kajian Cothran, Kulina & Garrahy (2003), menunjukkan bahawa murid cenderung bertingkah laku positif jika guru membuat persediaan lebih awal, menetapkan piawai yang konsisten dan membina hubungan positif dengan murid. Faktor yang dikenal pasti terhadap pengurusan kelas yang efektif ialah menetapkan peraturan, bersifat tegas, pandai mengajar dan konsisten, bersifat penyayang, berempati terhadap keperluan murid. Selain daripada itu guru juga harus menunjukkan sikap menghormati murid. Oleh itu kejayaan mengurus bilik darjah secara efektif memerlukan kemahiran teknikal, pengetahuan dan kemahiran interpersonal yang tinggi.

Iklim bilik darjah perlu diberi perhatian dalam proses pengajaran guru. Misalnya Adrianus, Sleegeers dan Manius (2005), dalam kajian kepemimpinan pengajaran guru dalam merancang iklim pembelajaran menunjukkan terdapat empat belas iklim pembelajaran yang signifikan. Aspek iklim yang utama ialah peranan guru dalam menentukan kejayaan murid. Oleh itu, guru-guru harus meningkatkan usaha berfokuskan pengetahuan dan menjana serta merancang iklim pembelajaran yang berpusat dan bertumpu kepada pembelajaran baru. Dapatkan ini turut disokong oleh Astin, (2000) dan Findley, Bev., Varble dan Dale (2006) yang mendapati bahawa bilik darjah terbaik terhasil apabila murid merasakan mereka dialu-alukan, terlibat dan dihargai.

Struktur pendidikan di Malaysia adalah berpusat iaitu segala dasar yang berkaitan dengan kurikulum ditentukan di peringkat pusat khususnya melalui Bahagian Perkembangan Kurikulum, KPM. Oleh itu, kerja kurikulum yang bersifat teknikal tidak dilakukan di peringkat sekolah. Tanggungjawab yang dijalankan di peringkat negeri dan daerah pula adalah menterjemahkan dasar-dasar kurikulum dan pengajaran mengikut kehendak yang ditetapkan oleh KPM. Manakala tugas guru di sekolah ialah

untuk melaksanakan kandungan kurikulum yang telah disediakan oleh pihak berwajib. Oleh itu menjadi tanggungjawab setiap guru untuk menguruskan kurikulum tersebut seperti yang dikehendaki oleh KPM. Dapatkan kajian ini menunjukkan bahawa komponen pengurusan kurikulum mempunyai hubungan signifikan yang sederhana dengan sikap guru.

Dapatkan kajian ini sejajar dengan penjelasan oleh Sharil @ Charil, Zainun, Wing dan Saedah (1998), dari segi beban merancang kurikulum, matlamat dan garis panduan seperti sukan pelajaran dan huraian sukan pelajaran telah disediakan oleh pihak KPM dengan cadangan aktiviti dan kaedah pengajaran yang sesuai. Manakala Omardin (2002), menyatakan bahawa tindakan ini seharusnya memudahkan tugas guru mengajar di samping menjaga penyetaraan antara sekolah bandar dengan luar bandar. Namun demikian terdapat kesan negatif daripada tindakan ini iaitu guru tidak berpeluang untuk menggunakan kreativiti mereka kerana terikat dengan garis panduan yang ditetapkan. Penjelasan menyokong dapatkan kajian ini yang menunjukkan bahawa komponen pengurusan kurikulum mempunyai hubungan signifikan tetapi sederhana dengan sikap guru.

KESIMPULAN

Salah satu elemen penting yang menjadi nadi keberkesanan sekolah ialah kepemimpinan pengajaran guru. Kekuatan dan kualiti kepemimpinan pengajaran terletak pada keupayaan guru menginstitusikan dan merealisasikan visi dan misi yang diterapkan dalam sekolah. Kedua-dua komponen ini pula ditentukan oleh proses pemahaman dan penghayatan yang terkandung secara komprehensif dalam minda guru yang akan diterjemahkan dalam bentuk aplikasi P&P di dalam bilik darjah.

Menurut Abdul Rashid (2001), kepemimpinan merupakan aspek utama dalam

organisasi sekolah. Kepemimpinan harus dijanakan dengan berkesan oleh semua warga sekolah. Dalam konteks kepemimpinan pengajaran pula, guru-guru memainkan peranan penting melalui pelaksanaan P&P di dalam bilik darjah. Mereka menterjemahkan hasrat yang ingin dicapai oleh sekolah. Oleh itu guru-guru yang efisien akan berusaha sedaya upaya untuk melaksanakan tugas pengajaran di sekolah. Kajian-kajian lepas mengenai kepimpinan sekolah menunjukkan bahawa sekolah yang dipimpin oleh guru-guru yang efisien akan membentuk sekolah yang produktif.

Kepemimpinan juga adalah antara elemen penting dalam usaha menterjemahkan hasrat mengapai pendidikan bermutu dan bertaraf dunia. Salah satu aspek yang perlu diberi tumpuan ialah kepemimpinan pengajaran guru atau "*teacher instructional leadership*". Dalam sistem pendidikan di Malaysia, kepemimpinan pengajaran telah lama menjadi agenda penting khususnya dalam kalangan pengurus pendidikan namun jarang sekali melibatkan guru-guru. Oleh itu kepemimpinan pengajaran guru perlu diteliti dengan berhati-hati dalam melaksanakan program atau inovasi di sekolah. Kurikulum yang lengkap tidak memberi makna sekiranya guru tidak berupaya untuk mengerak atau melaksanakannya dengan berkesan.

RUJUKAN

- Abdul Rashid Abdul Samad. (2001). Kepimpinan strategik: Satu dimensi baru dalam kepimpinan kepemimpinan. *Jurnal Institut Kepengetuaan*, 1 (1): Februari.
- Acikgoz, F. (2005). A study on teacher characteristics and their effects on students attitudes. *Journal of the Reading Matrix*, 5 (2): 103-115.
- Adrianus,D.K., Peter S. & Manius, J.M.(2005). New learning and choices of secondary school teachers when arranging learning environments. *Teaching and Teacher Education*, 21 (7): 799-816.

- Ahmad Mahmood Musanif. (2008). *Falsafah Bahasa Melayu*. Serdang: Universiti Putra Malaysia.
- Alexander, P. A. (2004). Rethinking schooling as academic development. *Mid-Western Educational Researcher*, 17 (1): 15-20.
- Alexander, K.L., Entwistle, D.R.& Dauber, S.L. (1996). Children in motion: School transfers and elementary school performance. *Journal of Educational Research*, 90 (1): 3-12.
- Alexander W.A. & Helen S.A. (2000). *Leadership reconsidered: Engaging higher education in social change*. Battle Creek, MI: W.K. Kellogg Foundation.
- Alieg-Miel Carek, J.M. (2003). *A model of school success:Instructional leadership, academic press and student achievement*. Ohio: Ohio State University.
- Austin, G.R. (1979). Exemplary schools and the search of effectiveness. *Educational Leadership*, 37 (1): 10-14.
- Awang Sariyan. (2007). *Perkembangan falsafah bahasa dan pemikiran linguistik*. Petaling Jaya: Sasbadi.
- Ayer, D.F. (2000). Subordinate conflict communication behaviors, organizational climate, and related variables at North Carolina Community College. *DAISA*, 60 (9-A):32-85.
- Baharudin Yacob. (2001). *Pemikiran pendidik guru: Pelaksanaan kurikulum latihan pendidik guru bestari*. Tesis PhD. Universiti Sains Malaysia.
- Bandura, A. (1977). Self efficacy: Toward a unifying theory of behavioural change. *Psychological Review*, 84 (20): 191-215.
- Bev, F. & Dale, V. (2006). Creating a conducive classroom environment: Classroom management is the key. *College Teaching Methods and Styles Journal*, 2 (1): 49-54.
- Bosert, S.T., Dwyer, D.C., Rowan, B. & Lee, G.V. (1982). The instructional management role of the principal. *Educational Administration Quarterly*, 18 (3): 34-64.
- Childre, D. & Cryer, B. (1999). *Fromchaos to coherence: Advancing emotional and organizational intelligence through inner quality management*. Boston: Butterworth-Heinemann.
- Cotton, J. (2003). *The theory of learning*. London: Kogan Page Limited.
- Creemers, B. (1994). *The effective classroom*. London: Cassell.
- Creswell, J.W. (2008). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (3rd edition). New Jersey: Pearson Merrill Prentice Hall.
- Dondero, G.M. (1997). Organizational climate and teacher autonomy: Implications for educational reform. *International Journal of Educational Management*, 11 (5): 218-221.
- Doneta J.C., Pamela H.K. & Deborah A.F. (2003). This is kind of giving a secret away... Students' perspectives on effective class management. *Teaching and Teacher Education*, 19 (4): 435-444.
- Galil, S.A. & Tanner, C.K. (1995). Inclusion in elementary schools: A survey and policy analysis: Education Policy Analysis Archives. Dicetak pada 18 Okt 2008 daripada epaa.asu.edu/epaa.
- Goodard, R. D., Hoy, W.K. & Woofolk, A. (2000). Collective teacher efficacy: Its meaning, measure and impact on student achievement. *American Educational Research Journal*, 37 (2): 479-507.
- Hallinger, P. & Murphy, J. F. (1985). Assessing the instructional management behaviour of principles. *The Elementary School Journal*, 86 (2): 217-247.
- Hallinger, P. & Murphy, J. F. (1986). The social context of effective school. *American Journal of Education*, 94 (3): 328-353.
- Hopkins, D. (2003). Instructional leadership and school improvement. In Harris, A., Day, C., Hopkins, D., Hadfield, M., Hargreaves, A. & Chapman, C. *Effective leadership for*

- school improvement.* London: Routledge Falmer.
- Howard, T. Prince. (2001). Teaching leadership: A journey into the unknown. A newsletter for leadership educators. *Concepts and Connections*, 9 (3): 1-5.
- Howitt, D. & Cramer, D. (2008). *Introduction to SPSS in psychology: For version 16 and earlier* (4th edition). Harlow: Pearson.
- Hoy, W.K., Smith, P.A. & Sweetland S.R. (2003). The development of the organizational climate index for high schools; Its measure and the relationship to faculty trust. *The High School Journal*, 86 (2): 38-49.
- Jean A.B., Teresa P.C., Kimberly, S.M.& Steve V. (2008). The differential influence of instructional context on the academic engagement of students with behavior problems. *Teaching and Teacher Education*, 24 (7): 1876-1883.
- Lilia Halim & Abdullah Mohd Noor. (1998). Pengetahuan isi kandungan dan peranannya dalam mempelajari cara mengajar. Kertas kerja Seminar JPPG Ke-12 Fakulti Pendidikan, Universiti Malaya, Kuala Lumpur, 26-28 Oktober.
- Mohamad Najib Abdul Ghafar. (1999). *Penyelidikan pendidikan*. Johor Bahru: Universiti Teknologi Malaysia.
- Omardin Ashaari. (2002). *Pengurusan sekolah: Suatu panduan lengkap*. Kuala Lumpur: Utusan Publication & Distributors Sdn. Bhd.
- Parasuram, K. & Halim, A. (2003). *The role of continuous monitoring in enriching e-learning*. New Delhi: Global Arena Knowledge Pte. Ltd.
- Ritter, J.T. & Hancock, D.R. (2007). Exploring the relationship between certification sources, experience levels, and classroom management orientations of classroom teachers. *Teaching and Teacher Education*, 23 (7): 1206-1216.
- Shahril @ Charil Marzuki, Zainun Ishak, Lee Pau Wing & Saedah Siraj. (1998). *Pendidikan di Malaysia*. Kuala Lumpur: Utusan Publication & Distributors Sdn. Bhd.
- Short, P. M., & Spencer, W. A. (1990). Principal instructional leadership. *Journal of Research and Development in Education*, 23 (2): 117–122.
- Yahya Othman. (2007). *Mengajar membaca: Teori dan aplikasi*. Kuala Lumpur: PTS.
- Yusof Jasmin. (2008). Kepimpinan pengajaran guru besar sekolah kurang murid. Tesis Ph.D. Universiti Malaysia Sabah.